

Széndioxid-többlet és atomenergia nélkül

Javaslat a készülő energiapolitikai stratégiához

Domina Kristóf
2007

ENERGIA KLUB
KÖRNYEZETVÉDELMI EGYESÜLET

A Paksi Atomerőmű jelentette kockázatok, illetve az általa okozott károk

- negyven éves szovjet tervek alapján készült, 1982 óta működik – mára elavulttá vált
- a biztonsági kockázatok jelentősen növekednek – 2003. évi üzemzavar
- működése még több százezer évig sugárzó, évszázadokon át az emberre is veszélyes radioaktív hulladék „termelésével” jár
- igen jelentős részét teszi ki a magyarországi áramtermelésnek, ezzel nehezen szabályozhatóvá téve azt - a rendszer rigiditása pedig olyan jelentős beruházásokat tehet szükségessé (pl. SZET), melyeket más nem indokol, így az atomerőmű leállításával e tőke másra is felhasználható volna

Az alternatíva

- a Paksi Atomerőmű – üzemidejének meghosszabbítása esetén – 2020-ban Magyarország villamosenergia-felhasználásának

27,4-32,8 százalékát fedezné majd

- a Kormány várható döntése értelmében szintén 2020-ra a megújuló erőforrások szerepe ugrásszerűen nő: a GKM számítása szerint az akkori felhasználás mintegy ötödét fogják fedezni, ez 16,4 százalékpontos növekedést jelent
- az EU márciusi ülésén született döntés értelmében energiahatékonysági intézkedésekkel a felhasználást 15,2 százalékkal kell csökkenteni

A két számot összeadva **31,6 százalékot** kapunk.

A hamis ellenérv

- állítólag a következő évtizedben kb. **3000 MW** összkapacitású, elavult erőművet kell leállítani
- ez az érv nem túl megalapozott:
 - a biztos piaccal rendelkező termelők legfeljebb lecserélik erőműveiket (egyébként jellemzően nagyobbra), kivonulni nem fognak a piacról, míg jelentős profitot realizálhatnak
 - ma pedig ez a helyzet, ld. az ÁSZ minapi jelentését,
 - amennyiben az árak várható további növekedését is figyelembe vesszük, a rentabilitás csak növekedni fog

Tervezett erőművek

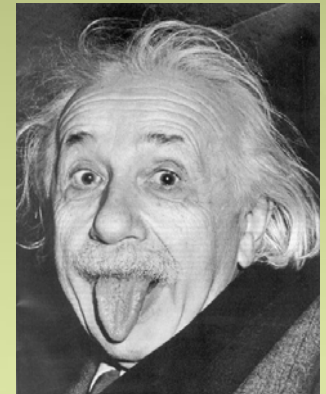
Cég	Helyszín	Kapacitás (MW)	Üzemel	További Tervek
Kárpát Energo Zrt.	Vásárosnamény	234	2008	
E.On Erőművek Kft.	Gönyű	415	2010-től	400 MW
EMFESZ Kft.	É-K-Magyarország	800	2011-től	1600 MW
Mátrai Erőmű Zrt.	Visonta	440	2012-től	376 MW
AES Borsod CFB Kft.	Kazincbarcika	260	-	
EMA-Power Kft.	Dunaújváros	225	-	
Összesen		2374		2376

Látható, hogy a leállításokból adódó kiesést lényegesen meghaladó, **2374+2376=4750 MW** kapacitás létesítésére vonatkozó befektetői szándék van már most is jelen Magyarországon.

Az érdemi kérdés

Az érdemi kérdés láthatóan az energiahatékonyság megítélése.

- a GKM szerint a villamosenergia-felhasználás 2020-ig évi kb. 1,5 százalékkal fog növekedni, energiahatékonysági intézkedésekkel együtt
- ehhez képest a MAVIR adatai alapján az elmúlt tíz évben (1996-2007) a növekedés 1,7 százalékos volt
- Ez azt jelenti, hogy további energiahatékonysági intézkedésekre nem kerül sor, csupán a már eddig bejelentettek folytatódnak tovább (ugyanolyan, gyakorlatilag nem mérhető eredményességgel).
- Így Magyarország nem fog eleget tenni az Európai Tanács 2007. márciusi ülésén tett, 20 százalékos energiahatékonysági vállalásának, valamint kétségessé válik a vállalt széndioxid-kibocsátás csökkentés kivitelezhetősége is.

A helyes válasz

- A Széchenyi Terv (2001-2002), valamint a NEP (2003-2004) tapasztalatai alapján* elmondható, hogy 1 PJ megtakarítása nagyságrendileg 3 milliárd forint költségvetési hozzájárulást igényelt.
- Ebből könnyen kiszámítható, hogy az atomerőmű üzemidejének meghosszabbítására szánt 170 milliárd forintból – a fentiekhez hasonló eszközökkel – kb. 57 PJ energiamegtakarítás volna megvalósítható.

Ezzel az egyetlen intézkedéssel elérhetnénk a célul kitűzött összes megtakarítás 69 százalékát.

Klímavédelem

A villamosenergia-termelés forrásszerkezetében végbemenő változás, a növekvő fosszilis részarány nem okozza a széndioxid-kibocsátás arányos növekedését, mert:

- 1) az atomerőmű élettartamának meghosszabbítása gátolná a modernebb technológiák elterjedését (megújuló, decentralizált rendszerek és energiahatékonyság).
- 2) a fosszilis tüzelőanyagot hasznosító erőműparkban végrehajtott szerkezetváltással az erőműpark átlagos hatásfoka növekedni, a fajlagos kibocsátása pedig csökkenni fog.

Importfüggőségek

Földgáz

A villamos energia forrásszerkezetében megjelenő fosszilis részarány-növekedés nem okozza az országos földgázfelhasználás arányos növekedését. Ennek oka a javuló erőművi hatásfok miatti alacsonyabb fajlagos földgázigény, illetve az egyéb (lakossági, kommunális, közlekedési, stb.) szektorok csökkenő földgázfelhasználása, ami energiahatékonysági és megújulás beruházások révén valósul meg.

Áram

Az áramimport szerepét az ellátásbiztonság szempontjából két ok miatt sürgősen túlértékelni. Egyrészt Magyarország az Európai Unió tagja, amelynek belső piacán érvényesül az áruk szabad áramlása, piacgazdasági szabályok határozzák meg az energetikai piac kereteit is. Másrészt bár igaz, hogy az import mennyisége és aránya az elmúlt 10 évben megnőtt, összességében az elmúlt 17 év során mégis jelentősen csökkent: míg a '80-as évek végén, a '90-es évek elején meghaladta a fogyasztás 25 százalékát, mára ez az arány 14-15 százalék körül látszik stabilizálódni. Ez alapján egyértelmű, hogy az import arányának esetleges növekedése sem hordoz ellátásbiztonsági kockázatot.

Köszönöm a figyelmet!

További információért kérjük keresse fel az
Energia Klub honlapját.

www.energiaklub.hu

ENERGIA KLUB
KÖRNYEZETVÉDELMI EGYESÜLET